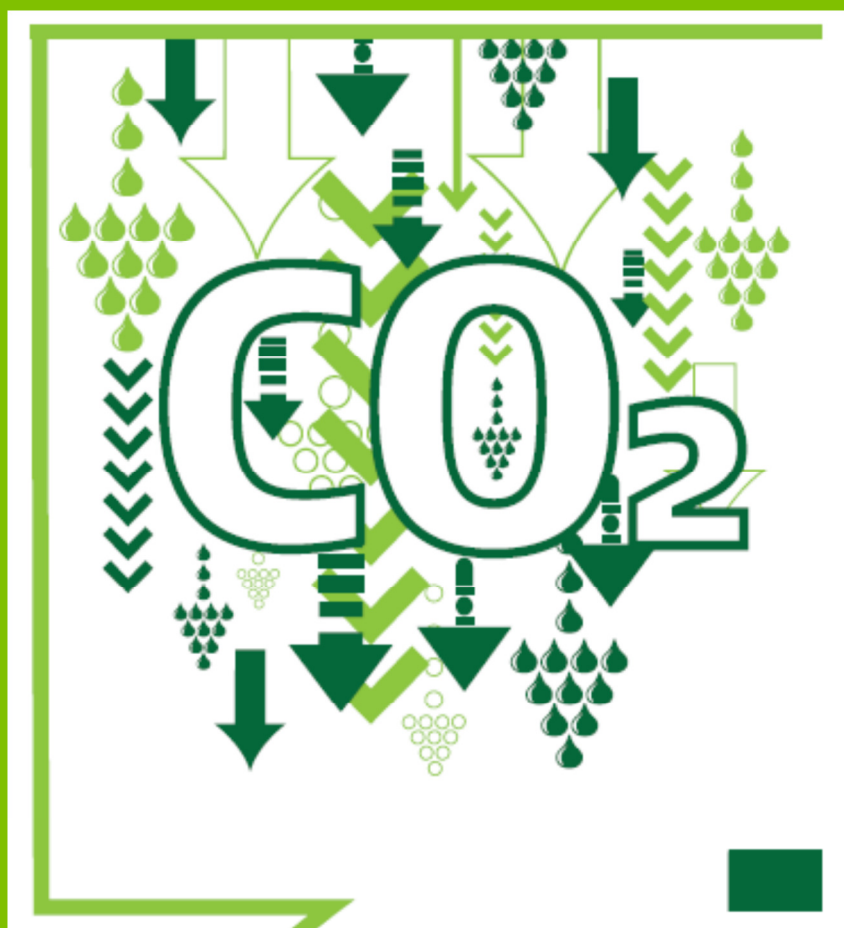

FREDENSBORG
KOMMUNE

Klima- og Energipolitik

Vedtaget i Byrådet den 29. februar 2016

Forord

Fredensborg Kommune er en ambitiøs klimakommune, med ambitiøse målsætninger og indsatser om at nedbringe CO₂-udslip og tilpasse til nye vejrfænomener. Rammerne for klimaindsatsen blev sat med Klima- og Energipolitikken og strategien for 2020, som begge blev vedtaget af et samlet Byråd i september 2011, samt med vedtagelsen af Klimatilpasningsplan 2013-2017 og i Kommuneplan 2013.

Siden er der skabt resultater, der har gjort en forskel for borgere, virksomheder og klimaet. CO₂-udslippet fra energiforbrug i kommunens bygninger og transport er faldet med 25 pct. siden 2008. De ansatte kører elbil og elcykel. Bæredygtighed tænkes ind i kommunens indkøb. Den kommunale planlægning har fokus på klimaet, fx vurderes mulighederne for regnvandshåndtering ved udarbejdelse af lokalplaner og når kommunen selv bygger. Kommunen er i front når det gælder klimatilpasning med markante projekter som Klimaprojekt Kokkedal og det tværkommunale Usseø Å samarbejde, samt med en prioriteret tilgang til områder i risiko for skadevoldende oversvømmelser

Nu opdateres de overordnede politiske standpunkter på klima- og energiområdet. Det giver anledning til at præcisere og formidle ambitionerne og de rammer, der løbende skal udmøntes. Den overordnede retning som ambitiøs klimakommune er sat. Men på grundlag af erfaringerne fra de seneste års indsats, kan vi blive klarere på målet og hvordan vi kommer derhen.

Fredensborg Kommune har ambitioner med klimaindsatsen

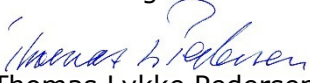
Klima- og Energipolitikken er Fredensborg Kommunes bidrag til den nationale og globale klimaindsats. Vi vil bidrage til at nedsætte udledningen af klimagasser, for klimaets skyld og vores efterkommeres skyld. Samtidig skal vi håndtere og tilpasse os til klimaforandringerne. Som kommune har vi flere muligheder for at gøre en konkret indsats, og i Byrådet er der bred enighed om, at vi har en forpligtelse til at bruge vores mulighed for at gøre en forskel.

Med denne nye reviderede Klima- og Energipolitik fokuserer vi fortsat ambitiøst på at tage hensyn til klimaet, som en del af udviklingen af kommunen og for at anvende kommunens ressourcer effektivt. Kommunen vil gå forrest i klimaindsatsen og spare på eget energiforbrug. Via innovative løsninger skal klima tænkes ind på tværs af kommunens opgaver, hvor det er relevant. Og nye klimatiltag skal igangsættes, alt sammen for at gøre Fredensborg Kommune endnu mere attraktiv for nuværende borgere og tilflyttere, og til en bedre arbejdsplads.

For virkelig at gøre en forskel for klimaet, må kommunens indsats ske i samarbejde med borgere og erhvervsliv. Kommunen vil gå foran med ambitiøse tiltag og inspirere til indsatser i hele kommunen. Ved at engagere borgerne og virksomheder og samarbejde om indsatsen, kan vi nå meget længere, og samtidig skabe grøn vækst og beskæftigelse.

Også i regional sammenhæng vil vi arbejde for at gøre en forskel. Vi vil bidrage konstruktivt i det langsigtede og forpligtende regionale samarbejde om omstilling af energi- og transportsystemet til vedvarende energi, og i tværkommunalt samarbejde om klimatilpasning.

Med Klima- og Energipolitikken sikres fortsat fokus og retning på klimaindsatsen i Fredensborg Kommune. Vi opfordrer borgere, virksomheder og alle medarbejdere i Fredensborg Kommune til at samarbejde om at værne om klimaet!

Thomas Lykke Pedersen
Borgmester

Lars Simonsen
Formand for Plan, Miljø- og Klimaudvalget

Fredensborg Kommune tager klimaudfordringen op

Fredensborg Kommune vil bidrage til at det danske samfund omstilles til at blive fossilfrit, med et klart fokus på effektivt energiforbrug, energibesparelser og øget brug af vedvarende energi. Fredensborg Kommunes klimaindsats bygger på den regionale vision, som byrådet og regionens andre kommuner vedtog i 2015:

"Hovedstadsregionen skal være en førende region inden for grøn omstilling og vækst. I 2035 skal hovedstadsregionens el- og varmeforsyning være fossilfri og transportsektoren skal være fossilfri i 2050."

Det handler om at imødegå den globale opvarmning og skabe en grøn og robust energiforsyning i fremtiden. Udfordringerne er de samme globalt, nationalt og lokalt. Lige som ændringer i klimaet, vandstandsstigninger og flere ekstreme vejsituationer vil kræve tilpasning og håndtering af uheldige konsekvenser, også i den kommunale opgaveløsning.

Kommunens særtræk, fx de natur-, bymæssige og landskabelige kvaliteter, er udgangspunktet for klimaindsatsen, som er en del af den løbende udvikling af kommunen som endnu mere attraktiv at bo og arbejde i. Her spiller Klima- og Energipolitikken sammen med kommunens andre politikker, særligt Natur- og Miljøpolitikken, Cykelpolitikken og politik for Kommunale Ejendomme.

Hvordan tager vi klimaudfordringen op?

Fredensborg Kommunes klimaindsats går på to ben:

For det første skal vi reducere CO₂-udslip i kommunen og arbejde mod uafhængighed af fossile brændsler i 2050. Hovedfokus ligger på at el og varmeforsyning bliver fossilfri i 2035, mens transport sektoren skal være fossilfri i 2050. Med transporten nås målet senere, da udviklingen drives primært af den teknologiske udvikling og statslige beslutninger. Som kommune arbejder vi forsat med grøn mobilitet, hvor vi kan gøre en forskel.

For det andet skal vi tilpasse kommunen til forventede ændringer i klimaet, både de større regnmængder, vandstandsstigninger og flere ekstreme vejsituationer, som fx stormen Bodil.

Det er en stor og kompleks udfordring, men der er oftest mulighed for at bruge eksisterende løsninger og samarbejde på tværs både internt og eksternt, for at skabe resultater og opbygge en mere langsigtet indsats med innovative løsninger. Mange af initiativerne betaler sig på bundlinjen og giver en effektiv anvendelse af ressourcerne.

Med Klima- og Energipolitikken sættes klar retning på de tiltag, der allerede er i gang i kommunen, og samtidig skal borgere og virksomheder bidrage aktivt, for at vi sammen kan leve op til målet. Kommunen har en rolle både som myndighed og som inspirator.

Som kommunal arbejdsplads vil vi gå foran med demonstrationsprojekter og tiltag til fremme af energirigtig adfærd, brug af vedvarende energi og også med tilpasninger til fremtidens klima. Vi vil tænke klima ind på alle relevante områder i kommunens arbejde og skabe synergieffekter på tværs af kommunens myndigheds- og opgaveløsning.

Klimaindsats i balance

Klimaindsatsen skal afspejle et helhedssyn i kommunen. For en stor del er klimaindsatsen integreret med kommunens almindelige opgaveløsning, samtidig med at der er afsat særlige midler til klima- og energiarbejdet. For at få mest muligt klima for pengene, vil aktiviteterne løbende blive prioriteret ud fra både økonomisk rentabilitet og CO₂-

nedsættelse. Demonstrationsværdi, tilpasning til klimaændringer og andre værdier som indeklime, natur og rekreative værdier, sundhed og uddannelse indtænkes også.

Fredensborg Kommune er ambitiøse i klimaindsatsen, stræber efter mere nytænkning og udvikling og vil arbejde på at fastholde de steder, hvor vi har en frontposition. Vi arbejder med ambitiøse udviklingsmål, hvor fokus er på nye og ikke kendte løsninger, test og demonstrationsprojekter. Vi vil udvikle nye løsninger og nye samarbejdsformer, som bygger ovenpå erfaringerne fra fx Klimatilpasning Kokkedal og Usserød Å-samarbejdet.

Vi vil basere klimaindsatsen på en grundig vurdering af hver enkelt aktivitet og hvordan den kan gennemføres. Ambitionerne går hånd i hånd med en vurdering af ressourcer, udgifter, potentialer, samt ikke mindst den daglige opgaveløsning. Klimaindsatsen er også baseret på et robust grundlag af velfunderet viden og strategiske valg. Der skal løbende følges op på resultaterne, så mål og midler kan justeres og løsninger udvikles i en dynamisk proces.

Politiske standpunkter

Standpunkterne viser Byrådets overordnede politik for klima- og energiområdet og er således en tilkendegivelse over for borgerne om, hvad de kan forvente inden for området.

Standpunkterne er baseret på den regionale vision om fossilfri el- og varmforsyning i 2035, og fossilfri transportsektor i 2050, samt klimakommuneaftalen indgået med Danmarks Naturfredningsforening.

Vi reducerer kommunens CO₂-udledning – både som geografisk område og som virksomhed:

- CO₂-udledning reduceres med 25 pct. i kommunens område i 2020 ifht. 2009.**
- I kommunens egne bygninger og transport reduceres CO₂-udslip med 2 pct. årligt frem til 2025 ifht. 2008.**

Vi håndterer klimaforandringerne ved at forebygge skadevoldende oversvømmelser og håndterer regnvand lokalt, så det gør byerne mere spændende og skaber landskabelig variation.

Reduceret CO₂-udledning – både som virksomhed og geografisk område

Kommunen som virksomhed omfatter vores egne bygninger, transport og indkøb. Som klimakommune arbejder vi med at nedsætte varme-, vand- og elforbrug i kommunens bygninger, og på at øge andelen af vedvarende energikilder, for at begrænse CO₂-udslip og for at bruge de sparsomme ressourcer effektivt.

Vi stiller klimakrav til egen transport og nedsætter CO₂-udledningen ved fx at anvende elbiler og elcykler i den kommunale opgaveløsning og fremme grøn transport som kollektiv trafik og cyklisme.

Vi stiller klimakrav til kommunens indkøb og arbejder med at gøre både varer og tjenesteydelser totaløkonomisk og energimæssigt optimale. Vi stiller krav om, at kommunens leverandører kan dokumentere energiforbrug i produktion og brugsperioden, og lever op til enhver tid gældende krav og standarder på miljø- og klimaområdet.

Kommunens andel af det samlede CO₂-udslip i hele kommunens geografiske udstrækning udgør ca. 4 pct. Derfor går vi foran som et godt eksempel og fejer for egen dør, men vores indsats skal kobles med en indsats hos borgere og virksomheder.

Når det gælder CO₂-udslip i hele kommunens geografiske område, har kommunen en rolle både som myndighed og som inspirator for borgere og virksomheder.

Som myndighed kan kommunen stille visse krav til borgere og virksomheder indenfor lovens rammer. Med hjemmel i planloven opstiller kommunens planlægning rammerne for den fysiske udvikling, hvor klimahensyn også indtænkes. Bygningsreglementet omsættes i byggesagsbehandling og afgørelser om byggeri og energiklasser.

Med energi- og varmeplanlægningen sætter kommunen rammen for valg af varmforsyningskilder, fx via den kollektive forsyning i byområder. Det sker indenfor varmforsyningslovens formål om at fremme den mest samfundsøkonomiske, miljøvenlige anvendelse af energi til bygningers opvarmning, og formindske energiforsyningsafhængigheden af fossile brændsler. Som medejer af Norfors er kommunen med til at forberede den langsigtede sammensætning af energikilder.

Endelig står kommunen for visse opgaver i forbindelse med trafik med betydning for energiforbruget, fx kollektiv trafik, vedligehold af vejnet og cyklisme.

Kommunen har således som myndighed en række muligheder for at være med til at skabe gode rammer for CO₂-reducerende løsninger – både for borgere og erhvervsliv. Samtidig gør vi med Energicentret en aktiv indsats for at inspirere og motivere borgere og virksomheder, i tæt sammenhæng med kommunens myndighedsrolle.

Reduktion af CO₂-udledning kan bl.a. indfries ved at:

- Skabe bedst muligt indeklima med mindst mulige energiforbrug i de kommunale bygninger via energiledelse, investeringer i energibesparende løsninger, driftsforbedringer og adfærdsmæssige tiltag
- Minimere brugen af fossile brændsler og øge andelen af vedvarende energi i kommunens bygninger
- Skabe god energi, klimabevidsthed og godt indeklima i skoler, institutioner og idrætshaller
- Sikre fokus på mobilitet og fremme grøn transport og brug af elbiler både for kommunen og borgerne
- Optimere den kommunale persontransport, så den anvendes mest muligt og udleder mindre CO₂
- Skabe et sammenhængende og forbedret cykelstinet
- Gøre alle kommunens indkøb både totaløkonomisk og energimæssigt optimale
- Fremme klimahensyn indenfor planlægning, byudvikling og nybyggeri og demonstrere nye lokale klimaløsninger, med hensyntagen til visuelle kvaliteter
- Skabe fornuftige rammer for brug af alternativ energi via den kommunale planlægning, så CO₂-udledningen begrænses fra nye, såvel som eksisterende boliger
- Screene større beslutninger og projekter for klimapåvirkning og afledte konsekvenser
- Udbygge fjernvarmenettet og kollektive systemer, samt anvende vedvarende energi hvor relevant
- Energicentret inspirerer og motiverer borgere og virksomheder til at spare energi, energirenovere, klimatilpasse og køre grønt
- Energicentret arbejder for at synliggøre og understøtte individuelle forsyningsformer baseret på vedvarende energi udenfor de kollektivt forsynede områder
- Samarbejde og netværke med virksomheder om at skabe grøn vækst og arbejdspladser
- Fortsat vurdere mulighederne for en mere klimavenlig finansieringsinstruks.

Håndtere klimaforandringerne og udnytte vand som positiv ressource

Fredensborg Kommunes overordnede ambition for klimatilpasningsindsatsen er, at forebygge negative samfundsmæssige konsekvenser ved de øgede og mere intensive vejr-fænomener. Desuden skal vi forbedre vores beslutningsgrundlag til en afbalanceret prioritering af rækkefølgen af kommunens og Forsyningens mangeårige indsats. Ved kraftige regnvejrshændelser skal regnen i videst mulig omfang blive, hvor den falder gennem brug af LAR løsninger (Lokal Afledning af Regnvand), og føres uden om bygninger og tekniske anlæg. Regnvandet skal bruges positivt til at øge rekreative og naturmæssige værdier. Det åbne land og de kommunale arealer og bygninger skal bringes aktivt i spil. Vi ønsker at understøtte initiativer hos borgere og virksomheder og informere, når der er risiko for oversvømmelse.

Med Klimatilpasningsplan 2014-2017 og det tilhørende kommuneplantillæg har Byrådet taget det første, men vigtige skridt til at samle og prioritere kommunens indsats på området. Planen bygger videre på kommunens mange klimatilpasningsindsatser og fastlægger en række handlinger med udgangspunkt i en screening af, hvor der er størst risiko for oversvømmelser. På nuværende tidspunkt er der især fokus på at forbedre beslutningsgrundlaget, for at kunne gennemføre klimatilpasningen effektivt og helhedsorienteret, ved at kortlægge oversvømmelsesrisikoen i udvalgte kloakområder. Desuden er der fokus på håndtering af havvandsstigninger, beredskab, information af borgere/virksomheder og kommunens egen indsats som bygherre. Planen anbefaler ikke på nuværende tidspunkt konkrete anlæg, først skal der indsamles viden på et mere detaljeret niveau.

Når klimatilpasningsplanen og kommuneplanen skal revideres i 2017, forventes fokus og ambitioner for klimatilpasningsindsatsen fastholdt, for at sikre den fortsatte vidensopbygning omkring skadevoldende oversvømmelser. Der vil være behov for at tage stilling til eventuelle konkrete drifts- og anlægsbevillinger, der understøtter ambitionerne omkring forebyggelse af skader.

Håndtering af klimaforandringer kan bl.a. indfries ved at:

- Fortsætte med at øge vidensniveauet i risikoområderne og forbedre beslutningsgrundlaget, for at kunne gennemføre klimatilpasningen effektivt og helhedsorienteret
- Videreføre det tværkommunale samarbejde omkring Usserød Å og bruge den opsamlede viden i andre vandløbssystemer i kommunen
- Tage højde for forventede havvandsstigninger og stormsituationer i kommunens kystbeskyttelse
- Udarbejde detaljerede beredskabsplaner for oversvømmelser
- Indarbejde LAR løsninger ved anlæg og renovering af kommunale ejendomme, infrastruktur og anvende materialer, der ikke afgiver miljøfremmede stoffer til natur, grundvand og vandområder.
- Arbejde med forsinkelse af regnvand opstrøms i vandløbssystemerne, fx ved at genskabe vådområder, der også øger naturindholdet i kommunen
- Forebygge skader via investeringer i renovering af veje, der skal tåle oversvømmelser eller lede vand videre, samt i kystsikring, konkrete LAR projekter til håndtering af regnvand i de kommunale ejendomme og projekter i lavbundsområder til at tilbageholde vand opstrøms risikoområder.
- Inspirere borgere, virksomheder, grundejerforeninger og kommunale bygherrer til LAR, særligt i udsatte områder.
- Have fortsat fokus på at sikre kloakkernes kapacitet og undgå overløb med spildevand.

